



Saksframlegg

Arkivsak-dok. 24/32090-2
Saksbehandler Katrine Skajaa Gunnarsli

Utvalg	Møtedato
Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	21.11.2024

Uttalelse til forslag om regulering av jakt på kystsel i 2025 - fra Agder fylkeskommune

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Hovedutvalg for næring, kultur og miljø anmoder Fiskeridirektoratet om å tildele kvote for steinkobbe for 2025 til Agder ut ifra at deler av jaktbar bestand kan antas å være steinkobbe som migrerer fra andre områder i Skagerak.

Hovedutvalg for næring, kultur og miljø har ingen merknad knyttet til at det for 2025 ikke tildeles kvote for havert for strekningen Lista - Stad.

Vedlegg

Høring - regulering av jakt på kystsel i 2025
Kvoteforslag Kystsel 2025

Sammendrag

Hvert år legger Fiskeridirektoratet fram kvotetilrådninger for jakt på kystselartene, som i Agder gjelder selartene havert og steinkobbe. Havforskningsinstituttet har ansvar for bestandsestimering av artene som foregår ved tellinger av sel langs kysten hvert 5. år, og som danner grunnlag for kvotetilrådingene som fiskeridirektoratet gir.

Kvotetilrådingen som nå er sendt på høring innebærer at Agder for 2025 verken får kvote for steinkobbe eller havert. For steinkobbe er årsaken at bestanden ved sist telling viste at den fortsatt var lav, samt at man ikke har godt nok kunnskapsgrunnlag til å vurdere om det finnes flere undergrupper av sel i Skagerak og som tilsier at disse må forvaltes enkeltvis. For Havert mener man ungeproduksjon lokalt er så lav at jakten bør stoppes til man vet om denne påvirker bestanden.

Fylkeskommunedirektøren mener det er grunnlag for å vurdere tildeling av en viss kvote for steinkobbe. Dette er basert på en økning i bestanden om vinteren ved at steinkobbe fra andre områder i Skagerak kommer til Agder. Kvotetilrådingene kan dermed ta høyde for at en andel av fangsten vil være steinkobbe fra andre områder, men som livnærer seg i Agder i perioden når det jaktes. Fiskeridirektoratet bør prioritere å ferdigstille evalueringen av DNA-analysene nå og å legge evalueringen til grunn for kvotefastsettelse for steinkobbe for neste år.

Saksopplysninger

Fiskeridirektoratet har myndighet for forvaltningen av kystsel. Hvert år legger de fram kvotetilrådninger for jakt på kystselartene, som i Agder gjelder selartene havert og steinkobbe.

Kvotetilrådingene tar utgangspunkt i bestandsestimeringer for havert og steinkobbe som havforskningsinstituttet har ansvar for, samt forvaltningsmålene som er utarbeidet i henhold til gjeldende forvaltningsplaner for havert og steinkobbe. Kvoteforslagene vil også bli drøftet i «Forskerutvalg om sjøpattedyr». Dette utvalget er sammensatt av 15 forskere fra åtte uavhengige institutter og universiteter med fagkompetanse relatert til sjøpattedyr.

Havforskningsinstituttets bestandsvurdering for steinkobbe og havert gjengis kort nedenfor.

Havert

DNA undersøkelser viser at det er genetisk differensiering mellom de tre forvaltningsområdene Lista-Stad (A), Stad-Lofoten (B) og Vesterålen-Varanger (C). Deler av Agder inngår i forvaltningsområde Lista-Stad (A).

Ungeproduksjonen i forvaltningsområde Lista-Stad (Agder, Rogaland og Vestland) har vært stabil i årene 2001-2017, til tross for høye kvoter. Havforskningsinstituttet har tidligere pekt på at dette kan skyldes at fangstene i Rogaland også inkluderer havert fra de britiske øyer, denne antakelsen baserte seg imidlertid på modellberegninger og ikke på reelle data. Kvotene har tidligere ligget stabilt på 60 dyr, mens det årlig har blitt født mellom 35-43 unger på Tjør. Det har bare unntaksvis blitt observert unger i andre områder innenfor dette forvaltningsområde. HI ønsker å undersøke om jakt på havert påvirker en så liten bestand som på Tjør.

Det foreslås derfor **ingen kvoter for havert i forvaltningsområde A (Lista-Stad) i 2025.**

Tabell 1: Kvoteforslag 2025 – havert

Fylke	Område	Kvote
Agder, Rogaland og Vestland fylker	Lista til Stad	0
Troms og Finnmark fylke	Troms	0
	Finnmark	60

Steinkobbe

En ny landsdekkende tellesyklus langs norskekysten startet opp i 2022, med tellinger i sør. I 2022 ble det foretatt tellinger i Hvaler (Viken), Vestfold og Telemark, samt i Agder til og med Lyngdalsfjorden i vest. I 2023 ble det gjennomført tellinger i Rogaland og Vestland, og i 2024 ble det gjennomført tellinger i Møre og Romsdal og i Trøndelag. Resultatene viste en betydelig økning i antall steinkobber i områdene Hvaler, Færder (Vestfold), Jomfruland (Telemark). I Rogaland var det også en betydelig økning i antall steinkobber. I Agder var det en liten økning, men antall steinkobber var fremdeles relativt lavt. For Vestland var det en liten reduksjon i antall steinkobber siden forrige telling.

Jaktkvoter for steinkobbe i 2025 foreslås justert i henhold til nye bestandsanslag og i tråd med forvaltningsplanen for steinkobbe. Dette gir en kvote på 446 dyr for 2025 for landet totalt.

Det foreslås **ingen kvote for steinkobbe for Agder i 2025.**

Tabell 2: Kvoteforslag 2025 – steinkobbe

Fylke	Område	Kvote
Viken fylke	Østfold	52
Vestfold og Telemark fylke	Vestfold	50
	Telemark	17
Rogaland fylke	Rogaland	50
Vestland fylke	Sogn og Fjordane	20
Møre og Romsdal fylke	Møre og Romsdal	41
Trøndelag fylke	Sør-Trøndelag	52
	Nord-Trøndelag	9
Nordland fylke	Nordland	55
Troms og Finnmark fylke	Troms	40
	Finnmark	60

Vurderinger

Fylkeskommunedirektøren har følgende innspill til forslaget om regulering av kystsel for 2024 for Agder

Havert

Utfra prinsippet om høsting av et overskudd av en bestand synes det fornuftig å avvente jakt på havert til det er undersøkt om jakta påvirker en så liten bestand som på Tjør, og som utgjør den lokale bestanden i området Lista-Stad. Av den felles kvote for havert for strekningen Lista-Stad, felles relativt få sel i Agder. Fylkeskommunedirektøren har dermed ikke merknad til at det for i år foreslås å ikke tildele kvote for havert i forvaltningsområdet Lista-Stad (A) og hvor Agder inngår.

Steinkobbe

Havforskningsinstituttet kommenterer at det i norsk område av Skagerrak, inkludert i Oslofjorden, er et stort press for økt jakt. Et av virkemidlene for å kunne høste av et overskudd er å ha kvotetildeling for et større område enn i dag. Dette ønsker man imidlertid ikke å justere på uten at man har oversikt over om området er en felles bestand eller om man har flere ulike genetiske bestander. Havforskningsinstituttet gjennomførte med bakgrunn i dette innsamling av DNA fra steinkobbeunger i de viktigste kaste-områdene for steinkobbe langs kysten i perioden 2011-2022. Resultatene herfra indikerer at det kan være egne bestander i de fleste fylkene langs kysten, men at for Østlandet, inkludert fylkene Østfold, Vestfold og Telemark, er en felles bestand av steinkobber. Det er ikke avklart om steinkobber i Agder og i svensk Skagerrak for øvrig tilhører denne bestanden. Dette gjør det vanskelig å vurdere fangstkvote for et større område. GPS-merkede steinkobber i ytre Oslofjord viser at flere individer migrerer til både svenske og danske områder. Muligheten for tilsvarende forflytninger av svenske og danske steinkobber inn i norsk del av Skagerrak er sannsynligvis stor, hvilket kan forklare den store økningen i antall steinkobber i Hvaler og Vestfold og Telemark i august 2022.

Lokalbefolkningen i Agder opplever en stor økning i antall steinkobber. Kjell Tormod Nilssen har på e-post opplyst at merkede steinkobber fra Askerøy og Jomfruland er vist å kunne forflytte seg sørover langs Sørlandskysten, i alle fall så langt vest som til området rundt Kristiansand. Dette kan forstås slik at steinkobber med tilhørighet lengre nord i Skagerrak/Oslofjorden, kanskje også fra Koster (Sverige) migrerer til Sørlandskysten om vinteren (Kjell Tormod Nilssen, e-post).

Det er totalt rundt 900 steinkobber i hele norsk Skagerrak. Fylkeskommunedirektøren mener det er grunnlag for å vurdere tildeling av en viss kvote for steinkobbe også til Agder. Dette er basert på at den økte bestanden i områdene lengre øst trekker inn i Agder om vinteren og gir en faktisk økning i antall steinkobbe i perioden om vinteren når det også jaktes. Andelen av jaktuttaket som er fra lokal bestand, dersom man legger til grunn en slik, er dermed relativt sett liten.

Regionplan Agder 2030

I Regionplan Agder 2030 er det satt mål om å ivareta landskap, naturmangfold, friluftsområder, landbruksområder, strandsonen og kulturmiljø for fremtidige generasjoner, gjennom utvikling, bruk og vern. Fremtidens Agder er et attraktivt fylke fordi naturmangfoldet og leveområdene til sårbare arter er ivaretatt, samtidig som naturressursene ivaretas på en bærekraftig måte. Dette betyr blant annet at vi har en bærekraftig forvaltning av jaktbart vilt ved at vi høster av et overskudd i bestandene, samtidig som naturressursene ivaretas.

Saken har ingen konsekvenser for barn og unge.

Økonomiske konsekvenser

Saken har ingen økonomiske konsekvenser for Agder fylkeskommune.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren anbefaler hovedutvalg for næring, kultur og miljø å anmode Fiskeridirektoratet om å vurdere om det er grunnlag for å tildele Agder en viss kvote for steinkobbe for 2025. Det synes fornuftig å avvente tildeling av kvote for strekningen Lista-Stad til man vet om jakta påvirker den lokale bestanden.

Kristiansand, 11.11.2024

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Anita Henriksen
Fylkesdirektør